

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGÔ THƯỢNG CÁT

**NÂNG CAO NĂNG LỰC TẠO VIỆC LÀM
CHO THANH NIÊN NÔNG THÔN THỊ XÃ SÔNG CÔNG
TỈNH THÁI NGUYÊN**

Chuyên ngành: Kinh tế Nông nghiệp

Mã số: 60 31 10

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: **TS. NGUYỄN THỊ MINH THỌ**

THÁI NGUYÊN - 2011

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là phần nghiên cứu do tôi thực hiện.

Các số liệu, kết luận trình bày trong luận văn này chưa hề được công bố ở các công trình nghiên cứu khác.

Tôi xin chịu trách nhiệm về kết quả nghiên cứu của mình.

Học viên

Ngô Thượng Cát

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành luận văn này, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn TS Nguyễn Thị Minh Thọ đã tận tình hướng dẫn tôi trong suốt quá trình thực hiện. Tôi xin trân thành cảm ơn Khoa Đào tạo Sau Đại học và các thầy, cô giáo Trường Đại học Kinh tế và Quản trị Kinh doanh đã tạo mọi điều kiện để tôi hoàn thành khoá học và trình bày luận văn này. Tôi cũng xin gửi lời cảm ơn đến các đồng nghiệp đã chia sẻ nhiều tư liệu và kinh nghiệm quý báu liên quan đến vấn đề nghiên cứu của luận văn. Tôi xin cảm ơn sự tạo điều kiện, giúp đỡ của các phòng, ban và sự hợp tác của các bạn đoàn viên thanh niên thị xã Sông Công đã giúp tôi thu thập số liệu trong các cuộc điều tra, phỏng vấn.

Xin trân trọng cảm ơn!

MỤC LỤC

Lời cam đoan	i
Lời cảm ơn	ii
Mục lục	iii
Danh mục những chữ viết tắt	viii
Danh mục các bảng, biểu đồ	ix
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu của đề tài	3
2.1. Mục tiêu chung.....	3
2.2. Mục tiêu cụ thể.....	3
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu của đề tài	4
3.1. Đối tượng nghiên cứu	4
3.2. Phạm vi nghiên cứu.....	4
4. Những đóng góp của đề tài	4
5. Bố cục của luận văn	5
Chương 1. CƠ SỞ KHOA HỌC VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	6
1.1. Cơ sở khoa học của việc nghiên cứu việc làm.....	6
1.1.1. Việc làm và tạo việc làm.....	6
1.1.1.1. Việc làm.....	6
1.1.1.2. Tạo việc làm.....	11
1.1.1.3. Việc làm mới.....	12
1.1.2. Các nhân tố ảnh hưởng tới năng lực tạo việc làm của lao động thanh niên nông thôn	13
1.1.2.1. Tư liệu sản xuất.....	13
1.1.2.2. Nhân tố dân số	16

1.1.2.3. Nhân tố giáo dục và công nghệ.....	17
1.1.2.4. Chính sách lao động và việc làm trong xã hội.....	18
1.2. Cơ sở khoa học về thanh niên	19
1.2.1. Thanh niên.....	19
1.2.1.1. Khái niệm thanh niên.....	19
1.2.1.2. Thanh niên trong cơ cấu dân số.....	21
1.2.1.3. Dân số thanh niên phân theo khu vực nông thôn và thành thị	22
1.2.1.4. Tình hình lao động, việc làm của thanh niên nông thôn	23
1.2.1.5. Giải quyết việc làm cho thanh niên nông thôn	25
1.2.2. Cơ sở thực tiễn của vấn đề tạo việc làm cho thanh niên nông thôn ...	26
1.2.2.1. Kinh nghiệm của một số nước trên thế giới về việc tạo việc làm cho thanh niên nông thôn.....	26
1.2.2.2. Kinh nghiệm ở Việt Nam và các địa phương	29
1.3. Phương pháp nghiên cứu.....	31
1.3.1. Phương pháp thu thập tài liệu	31
1.3.1.1. Thu thập tài liệu thứ cấp	31
1.3.1.2. Thu thập tài liệu sơ cấp.....	31
1.3.2. Phương pháp xử lý tổng hợp số liệu	34
1.3.3. Phương pháp phân tích.....	34
1.3.4. Kỹ thuật xử lý số liệu	34
1.3.5. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu	34
Chương 2. THỰC TRẠNG VIỆC LÀM CỦA THANH NIÊN NÔNG THÔN THỊ XÃ SÔNG CÔNG, TỈNH THÁI NGUYÊN.....	36
2.1. Đặc điểm chung của thị xã Sông Công, tỉnh Thái Nguyên.....	36
2.1.1. Điều kiện tự nhiên của thị xã Sông Công, tỉnh Thái Nguyên	36
2.1.1.1. Vị trí địa lý	36
2.1.1.2. Địa hình và địa chất	36

2.1.1.3. Tài nguyên thiên nhiên	38
2.1.1.4. Tình hình đất đai và sử dụng đất đai.....	39
2.1.1.5. Tài nguyên khoáng sản	40
2.1.1.6. Tài nguyên du lịch	40
2.1.2. Điều kiện kinh tế - xã hội của thị xã Sông Công, tỉnh Thái Nguyên ...	41
2.1.2.1. Tình hình dân số và lao động nông thôn thị xã Sông Công tỉnh Thái Nguyên.....	41
2.1.2.2. Cơ sở vật chất kỹ thuật	43
2.1.3. Đánh giá thuận lợi và khó khăn về việc làm của lao động nông thôn ở thị xã Sông Công, tỉnh Thái Nguyên.....	47
2.1.3.1. Những thuận lợi	47
2.1.3.2. Những khó khăn.....	48
2.2. Thanh niên và việc làm của thanh niên nông thôn thị xã Sông Công	49
2.2.1. Đặc điểm thanh niên thị xã Sông Công	49
2.2.2. Chất lượng nguồn lao động thanh niên nông thôn thị xã Sông Công	51
2.2.3. Thực trạng việc làm của thanh niên nông thôn ở thị xã Sông Công, tỉnh Thái Nguyên	58
2.2.3.1. Việc làm của lao động thanh niên nông thôn theo các nhóm ngành kinh tế.....	58
2.2.3.2. Phân bố quỹ thời gian sử dụng lao động của thanh niên nông thôn ở thị xã Sông Công	60
2.2.3.3. Thu nhập của thanh niên nông thôn thị xã Sông Công.....	61
2.2.3.4. Vốn đầu tư của thanh niên nông thôn thị xã.....	63
2.2.3.5. Vấn đề quan tâm tới việc làm của thanh niên nông thôn thị xã Sông Công.....	65
2.3. Đánh giá thực trạng năng lực tạo việc làm của lao động thanh niên nông thôn ở thị xã Sông Công, tỉnh Thái Nguyên	68

2.3.1. Đánh giá chung	68
2.3.2. Những mặt đạt được.....	69
2.3.3. Những mặt hạn chế	71
2.3.4. Những nhân tố ảnh hưởng đến năng lực tạo việc làm của lao động thanh niên nông thôn ở thị xã Sông Công, tỉnh Thái Nguyên.....	72
Chương 3. ĐỊNH HƯỚNG VÀ MỘT SỐ GIẢI PHÁP NHẪM NÂNG CAO NĂNG LỰC TẠO VIỆC LÀM CHO LAO ĐỘNG THANH NIÊN NÔNG THÔN THỊ XÃ SÔNG CÔNG TỈNH THÁI NGUYÊN	73
3.1. Các quan điểm cơ bản về vấn đề tạo việc làm cho lao động thanh niên nông thôn ở thị xã Sông Công, tỉnh Thái Nguyên	73
3.2. Những căn cứ, định hướng và mục tiêu chủ yếu để nâng cao năng lực tạo việc làm cho lao động thanh niên nông thôn thị xã Sông Công, tỉnh Thái Nguyên trong thời gian tới	74
3.2.1. Những căn cứ chủ yếu nhằm nâng cao năng lực tạo việc làm cho lao động thanh niên nông thôn ở thị xã Sông Công, tỉnh Thái Nguyên trong thời gian tới	74
3.2.2. Định hướng nâng cao năng lực tạo việc làm cho lao động thanh niên nông thôn ở thị xã Sông Công, tỉnh Thái Nguyên trong thời gian tới	75
3.2.3. Mục tiêu nâng cao năng lực tạo việc làm cho lao động thanh niên nông thôn ở thị xã Sông Công, tỉnh Thái Nguyên trong thời gian tới.....	76
3.3. Một số giải pháp nhằm nâng cao năng lực tạo việc làm cho lao động thanh niên nông thôn ở thị xã Sông Công, tỉnh Thái Nguyên trong thời gian tới.....	77
3.3.1. Phát triển kinh tế địa phương gắn với đào tạo nghề nghiệp và giải quyết việc làm cho thanh niên nông thôn	78

3.3.2. Đẩy nhanh chuyển dịch cơ cấu kinh tế, cơ cấu ngành nghề, tăng dân tỷ trọng công nghiệp, tiểu thủ công nghiệp và dịch vụ.....	79
3.3.3. Quy hoạch, phát triển các làng nghề.....	80
3.3.4. Tăng cường hỗ trợ, cho vay vốn từ các nguồn vốn ưu đãi	82
3.3.5. Áp dụng các tiến bộ khoa học kỹ thuật vào sản xuất.....	83
3.3.6. Tăng cường xuất khẩu lao động thanh niên nông thôn ở thị xã Sông Công	83
3.3.7. Thực hiện tốt chính sách đào tạo, bồi dưỡng nhằm nâng cao chất lượng nguồn nhân lực	85
3.3.8. Xây dựng hệ thống thông tin thị trường lao động.....	86
3.3.9. Các cấp, các ngành và tổ chức Đoàn thanh niên tăng cường tư vấn, hỗ trợ giải quyết việc làm cho thanh niên nông thôn	87
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	88
1. Kết luận	88
2. Kiến nghị.....	88
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	90
PHỤ LỤC	94

DANH MỤC NHỮNG CHỮ VIẾT TẮT

BQ	Bình quân
CD	Cao đẳng
CNH	Công nghiệp hóa
ĐH	Đại học
GD	Giáo dục
GPMB	Giải phóng mặt bằng
HDH	Hiện đại hóa
LĐ	Lao động
TH	Tiểu học
THCS	Trung học cơ sở
THPT	Trung học phổ thông
TN	Thanh niên
TX	Thị xã
UBND	Ủy ban nhân dân

DANH MỤC CÁC BẢNG, BIỂU ĐỒ

Bảng 1.1. Dân số thanh niên so với dân số cả nước từ 2005 - 2009.....	22
Bảng 2.1. Tình hình dân số thị xã Sông Công phân theo nông thôn và thành thị.....	41
Bảng 2.2. Lao động thị xã Sông Công phân theo nông thôn và thành thị.....	42
Bảng 2.3. Lao động thị xã Sông Công phân theo nhóm ngành.....	43
Bảng 2.4. Dân số thanh niên thị xã Sông Công phân theo nông thôn và thành thị	50
Bảng 2.5. Chất lượng của lao động thanh niên nông thôn thị xã Sông Công..	53
Bảng 2.6. Vai trò của thanh niên trong gia đình và trình độ chuyên môn.....	56
Bảng 2.7. Vai trò của thanh niên trong gia đình và độ tuổi	56
Bảng 2.8. Lao động thanh niên nông thôn thị xã Sông Công phân theo nhóm ngành.....	59
Bảng 2.9. Tình trạng việc làm của lao động thanh niên nông thôn thị xã Sông Công.....	61
Bảng 2.10. Thu nhập của thanh niên nông thôn thị xã Sông Công.....	62
Bảng 2.11. Thống kê thu nhập và trình độ chuyên môn	62
Bảng 2.12. Thống kê thu nhập vai trò của thanh niên trong gia đình.....	63
Bảng 2.13. Vốn đầu tư của thanh niên nông thôn thị xã Sông Công.....	64
Bảng 2.14. Thống kê Vốn đầu tư và trình độ chuyên môn	65
Bảng 2.15. Việc làm hiện nay của thanh niên nông thôn thị xã Sông Công...	66
Bảng 2.16. Học vấn và công việc hiện nay của thanh niên.....	67
Bảng 2.17. Vấn đề quan tâm của thanh niên nông thôn.....	67
Biểu đồ 2.1. Vai trò của thanh niên trong gia đình.....	55